

SYLLABUS I LËNDËS “ABC-JA E SË DREJTËS DHE SHTETI (FILLET E SË DREJTËS)”

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti Juridik
Titulli i lëndës:	ABC-ja e së drejtës dhe shteti (Fillet e së drejtës)
Programi:	Juridik i përgjithshëm
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i I-rë, Semestri i I-rë
Numri i orëve në javë:	3+2
Vlera në kredi – ECTS:	7
Koha / lokacioni:	Fakulteti Juridik
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Asoc. Dr. Kadri Kryeziu
Të dhënat kontaktuese:	kadri.kryeziu@uni-prizren.com
Përshkrimi i lëndës:	<p>Studentët përmes kësaj lënde do të gjenerojnë njohuri dhe njehuri do t'i analizojnë konceptet themelore të së ABC-së të së drejtës dhe shteti apo Filleve të së drejtës, përfshirë këtu, objektin e kësaj lënde, metodat, burimet e së drejtës, tipat dhe format shtetit, rendin juridik, marrëdhënien juridike e interpretimin. Po ashtu, do të njoftohen edhe me sistemin e së drejtës në Republikën e Kosovës.</p>
Qëllimi i lëndës:	<p>Kjo lëndë ka për qëllim që t'i mundësojë studentëve që t'i përvetësojnë njohuritë teorike për ABC-në e së drejtës dhe shtetit. Në veçanti, studentët do të analizojnë të drejtën dhe shtetin në përgjithësi.</p> <p>Një qëllim tjetër i rëndësishëm i kësaj lëndë është edhe njohja e studenteve me tipat dhe format e shtetit dhe normën juridike dhe elementet e saj.</p>
Rezultatet e të nxënit:	<p>Pas përfundimit të suksesshëm të ligjëratave studentët duhet të jenë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të kuptojnë konceptet themelore të së drejtës dhe shtetit • Të kuptojnë dhe njohin elementet e shtetit, tipat dhe format e shtetit dhe organet e shtetit. • Të kuptojnë normën juridike, elementet e normës juridike, llojet e normave juridike. • Të kuptojnë rendin juridik, elementet e rendit juridik si dhe marrëdhënien juridike, elementet e marrëdhënies juridike dhe llojet e marrëdhënieve juridike. • Të përvetësojnë njohuri për interpretimin, llojet e interpretimit dhe sistemet juridike përfshirë

	këtu edhe sistemin juridik të Republikës së Kosovës.		
Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	3	1/15	45
Ushtrime teorike/laboratorike	2	1/15	30
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	1/15	15
Ushtrime në terren			
Kollokfiume, seminare	1	1/1	1
Detyra të shtëpisë	1	1/5	5
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	15	45
Përgatitja përfundimtare për provim	2	1/11	22
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	1	1/8	8
Projektet, prezantimet ,etj	1	1/4	4
Totali			175 orë (7 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Metodologjia e mësimdhënies do të konsistojë në ligjërimitin e lëndës sipas metodës interaktive . Me qëllim të përgatitjes sa më të mirë të lëndës dhe të mundësisë për ndërveprim më të madh në klasë, rekomadohet që studentët të lexojnë paraprakisht materialet për temën e cila do të diskutohet në orën pasuese. Studentët inkurajohen të parashtrajnë pyetje, komente dhe sugjerime gjatë ligjëratave si dhe të ngrisin edhe diskutime që kanë relevancë me temën e ligjërates.		
Metodologjia e vlerësimit:	Vlerësimi me gojë dhe me shkrim: Pjesëmarrja dhe aktiviteti në ligjërata.....5% Pjesëmarrja dhe aktiviteti në ushtrime .....5% Punime seminarike .... 10% Vlerësimi final: .....80% <hr/> Totali: 100%		
Literatura			

Literatura primare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kadri Kryeziu, “ABC-ja e së drejtës dhe shtetit”, Prizren, 2016. 2. Osman Ismaili, “Fillet e së drejtës”, Prishtinë, 2014. 3. Luan Omari, “Parimet dhe institucione të së drejtës publike”, Tiranë 2012 4. Kushtetuta e Republikës së Kosovës
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Phill Harris, “An introduction to law” Cambridge University Press, 2015. 2. Stefan Buxhakoski, “Fillet e së drejtës si disiplinë shkencore”, “Çabej”, Tetovë, 2007.

Plani i dizajnuar i mësim:		
Java	Ligjërata	Ushtrime
<i>Java e parë:</i>	Prezentim i programit të lëndës dhe metodologjisë së mësimdhënies	Prezentim i metodologjisë së mësimdhënies gjatë ushtrimeve
<i>Java e dytë:</i>	Nocioni, objekti i studimit dhe metodat e ABC-ja e se drejtes dhe shteti(Fillet e se drejtes)	Përsëritje-Nocioni, objekti i studimit dhe metodat e ABC-së të drejtës dhe shteti (Fillet e se drejtës)
<i>Java e tretë:</i>	Nocioni dhe struktura e se drejtes Nocioni i së drejtës Struktura e së drejtës Nocioni normës juridike Raporti i normës dhe i realitetit Llojet e normave shoqërore	Përsëritje-nocioni dhe struktura e së drejtës dhe karkarakteristikat e normave juridike dhe shoqërore Diskutim përmes shembujve konkret të elementeve të normës juridike
<i>Java e katërt:</i>	Shteti dhe elementet e shtetit Nocioni i shtetit Elementet e shtetit Pushteti shtetëror Nocioni i sovranitetit shtetëror Sovraniteti shtetëror, popullor dhe kombëtar Territori	Përsëritje-shteti dhe elementet e shtetit Diskutim elementet e shtetit në rastin e shtetit të Kosovës
<i>Java e pestë:</i>	Raportet e së drejtës me shtetin dhe shoqërinë E drejta dhe shteti si dukuri shoqërore Funksioni shoqëror i së drejtës dhe i shtetit Zhvillimi i së drejtës dhe i shtetit	Përsëritje-raportet e së drejtës me shtetin dhe shoqërinë Analizë e reformës, grushtetit dhe komplotit Pjesëmarrja e shtetit në krijimin e të drejtës

	<p>Reforma, grushtshteti dhe komploti</p> <p>Relacioni i së drejtës me shtetin</p> <p>Pjesëmarrja e shtetit në krijimin e së drejtës</p> <p>Roli i së drejtës në organizimin dhe funksionimin e shtetit</p> <p>Hierarkia në të drejtën dhe shtetin</p> <p>Shuarja e së drejtës dhe e shtetit</p>	
<i>Java e gjashtë:</i>	<p>Organizata shtetërore dhe aparati shtetëror</p> <p>Nocioni i organizatës shtetërore dhe aparati shtetëror</p> <p>Organi shtetëror dhe personi zyrtar shtetëror</p> <p>Pozita e personit zyrtar ndaj shtetit</p> <p>Llojet e personave zyrtar, nëpunësit dhe jonëpunësit</p> <p>Llojet e organeve shtetërore</p> <p>Organet e armatosura dhe organet civile</p> <p>Organet demokratike dhe organet burokratike</p> <p>Organet që vendosin dhe organet ekzekutive</p> <p>Organet politike dhe profesionale</p> <p>Organet individuale dhe organet kolegjiale</p>	<p>Përsëritje-organizata shtetërore dhe aparati shtetëror</p> <p>Analizë e organit shtetëror dhe llojeve të organeve shtetërore</p> <p>Elaborim i llojeve të organeve shtetërore në Republikën e Kosovës</p>
<i>Java e shtatë:</i>	<p>Tipat dhe format e shtetit</p> <p>Format e qeverisjes</p> <p>Monarkia</p> <p>Republika</p> <p>Format e regjimit politik</p> <p>Demokracia</p> <p>Autokracia</p> <p>Format e rregullimit shtetëror</p> <p>Shteti i përbërë</p> <p>Shteti i thjeshtë (unitar)</p> <p>Format e pushtetit shtetëror</p> <p>Ndarja e pushtetit shtetëror në bazë të sistemeve</p> <p>Uniteti i pushtetit shtetëror</p>	<p>Përsëritje-Tipat dhe format e shtetit</p>

<p><i>Java e tetë:</i></p>	<p>Rendi juridik dhe akti juridik Nocioni i rendit juridik Nocioni i normës juridike Karakteristikat e normës juridike Llojet e normave juridike Nocioni i dispozicionit Nocioni i sanksionit Llojet e sanksioneve Nocioni i përgjithshëm i aktit juridik Gabimi, lajthitja, mashtrimi dhe shtrëngimi Nxjerrja e aktit juridik Forma e aktit juridik Nocioni formal dhe material i aktit juridik Akti i veçantë juridik</p>	<p>Përsëritje-Rendi juridik dhe akti juridik</p>
<p><i>Java e nëntë:</i></p>	<p>Burimet e së drejtës Llojet e burimeve të së drejtës Burimet materiale të së drejtës Burimet formale të së drejtës Lloje e burimeve formale të së drejtës dhe hierarkia e tyre Kushtetuta si ligj themelor Ligji Aktet e përgjithshme, juridike me fuqi nënligjore Kontrata Zakonet (doket) Aktgjykimi si burim i së drejtës (precedenti gjyqësor) Praktika gjyqësore dhe praktika e organeve të tjera Zbrazëtira juridike dhe krijimi i lirë i së drejtës</p>	<p>Përsëritje-burimet e së drejtës, burimet materiale dhe formale</p>
<p><i>Java e dhjetë:</i></p>	<p>Marrëdhëniet juridike Nocioni i marrëdhënieve juridike Elementet e marrëdhënieve juridike Lindja, ndryshimi dhe shuarja e marrëdhënieve juridike Faktet juridike</p>	<p>Përsëritje marrëdhëniet juridike Elaborim i lindjes, ndryshimit dhe shuarjes së marrëdhënieve juridike përmes shembujve</p>

	Parashkrimi humbës dhe parashkrimi fitues	
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Subjektet e së drejtës Nocioni i subjektit në të drejtën Llojet e subjekteve të së drejtës Personi fizik Personi juridik Veprimet e njerëzve në raport me të drejtën Forma e aktit material	Përsëritje-Subjektet e së drejtës, personi fizik dhe juridik
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Ligjshmëria dhe zbatimi i së drejtës Nocioni i ligjshmërisë Kundërligjshmëria Fuqia juridike Mjetet juridike Sanksioni ndaj kundërligjshmërisë Plotfuqishmëria Përmbarimi Vlefshmëria hapësinore e normave juridike Vlefshmëria kohore e normave juridike Fuqia prapavepruese e normave juridike E drejta pozitive	Përsëritje-Ligjshmëria dhe zbatimi i së drejtës Elaborim përmes shembujve vlefshmërinë kohore dhe hapësinore të normave juridike, fuqisë prapavepruse dhe të drejtës pozitive
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Interpretimi i së drejtës Nocioni i interpretimit të së drejtës Interpretimi i së drejtës dhe zbrazëtira juridike Objekti i interpretimit të së drejtës Llojet e interpretuesve të së drejtës Procedura e interpretimit Mjetet e interpretimit Mjetet për caktimin e kuptimit të drejtë të normës Analogjia (Interpretimi sipas ngjashmërisë) Argumentum a Contrario (arsyeja e kundërt)	Përsëritje-Interpretimi i së drejtës

	Contradictio in Adiectio (kunderthënja midis emrit dhe cilësorit)	
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Sistemi i së drejtës dhe degët e së drejtës Nocioni i sistemit të së drejtës Elementet e sistemit juridik (të së drejtës) Sistemet kryesore të së drejtës Sistemi juridik i Republikës së Kosovës Karakteristikat kryesore të së drejtës në Kosovë Degët kryesore të së drejtës	Përsëritje-Sistemi i së drejtës dhe degët e së drejtës
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Parapërgaditje për provim	Parapregaditje për provim
Politikat akademike dhe kodi i sjelljes		
Studentët janë të obliguar : <ul style="list-style-type: none"> • Studenti duhet të respektojë orarin e ligjëratave, ushtrimeve dhe njëkohësisht të jetë i vëmendshëm në orën mësimore. • Plagjiatura dhe fenomenet e ngjashme mashtruese do të ndëshkohen sipas akteve juridike në fuqi. • Të respektohet Kodi i Etikës për Studentë të Universitetit “Ukshin Hoti” në Prizren.		